

ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ

ΧΡΙΣΤΟΣ Α. ΤΕΖΑΣ (1941-): ΒΙΟΣ-ΣΠΟΥΔΕΣ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟ ΕΡΓΟ

Ο Ομότιμος καθηγητής Χρίστος Α. Τέζας γεννήθηκε στην Ορέσκια Σερρών στις 13-7-1941 από αναλφάβητους γονείς, Σαρακατσαναίους, τον Αθανάσιο (†1972) και την Ελένη (†2000). Στα γειτονικά χωριά Δάφνη και Σιτοχώρι τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο. Στο Γυμνάσιο της Νιγρίτας φοίτησε τα χρόνια 1953-59 (βαθμός απολυτηρίου 17 8/10, ο πρώτος βαθμός της τάξης του). Μετά από ένα χρόνο, λόγω οικονομικών δυσχερειών, έλαβε για πρώτη φορά μέρος στις εξετάσεις για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Πέτυχε με υποτροφία του ΙΚΥ στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, καθώς και στις Σχολές ΟΠΕ και Νομική του ιδίου Πανεπιστημίου, με ξεχωριστές εξετάσεις, όπως τότε ήταν το σύστημα. Από το δεύτερο έτος Σπουδών, όπως ο ίδιος συχνά ομολογεί, προσέλκυσαν ιδιαίτερα το ενδιαφέρον του τα μαθήματα του Β. Ν. Τατάκη, του μόνου τότε καθηγητή της Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Με εισήγησή του δημοσίευσε εργασία με τίτλο “Ύμνος του Κλεάνθη στο Δία” (περιοδικό *Χρονικά του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, τεύχος 70, χρόνος ΙΗ' (1964), σσ. 99-114). Υπότροφος του ΙΚΥ και τα τέσσερα χρόνια των Σπουδών του τελείωσε το Κλασικό Τμήμα το 1965 (22 Δεκεμβρίου) με βαθμό 8 2/11.

Ως απλός στρατιώτης εκπλήρωσε τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις και από το 1968 εργάστηκε στην Αθήνα σε ιδιωτικά φροντιστήρια ως το 1973. Παράλληλα μελετούσε φιλοσοφικά κείμενα και παρακολουθούσε μαθήματα ξένων γλωσσών (Γερμανικά, Αγγλικά, Γαλλικά), προετοιμαζόμενος για σπουδές στη Φιλοσοφία.

Το 1967/68 φοίτησε στο Μεταπτυχιακό Τμήμα Φιλοσοφικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο όμως δεν ξαναλειτούργησε, λόγω απόλυσης του Καθηγητή Ι. Ν. Θεοδωρακόπουλου.

Το 1973, ύστερα από δεύτερη πρόταση της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, αφού η πρώτη έμεινε ανεκτέλεστη από το Υπουργείο, διορίστηκε (1-11-1973) ως βοηθός στο Σπουδαστήριο Φιλοσοφίας (και Παιδαγωγικής αρχικά, και από το 1974 μόνο Φιλοσοφίας). Στον ίδιο χώρο, ως Τομέα Φιλοσοφίας, εργάστηκε ως τις 31 Αυγούστου 2008.

Το θερινό εξάμηνο του 1977, με υποτροφία του DAAD, φοίτησε στο Πανεπιστήμιο του Kiel (Γερμανία), μετά από επιτυχή εξέταση στη Γερμανική γλώσσα. Είχε μέρος σε έξι συνολικά φροντιστήρια, τα ακόλουθα: (α) Δημηγορίες του Θουκυδίδη, από τον καθηγητή Hans Diller. (β) Πλάτωνος Φαίδρος, από τον καθηγητή Kurt Hübner. (γ) Heidegger: Βασικά προβλήματα της Φαινομενολογίας, από τον καθηγητή Hermann Schmitz. (δ) Θεωρίες για την ελευθερία στο Γερμανικό Ιδεαλισμό, από τον καθηγητή Hermann Schmitz. (ε) Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Ιστορίας του Kant, από τον Δρα (τότε) H. Fiebig. (στ) Ιστορία της έννοιας της διαλεκτικής στη σύγχρονη εποχή, από τον Δρα (τότε) W. Deppert.

Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, κοντά στον καθηγητή Hans Diller, προώθησε και συστηματοποίησε την έρευνα τη σχετική με την εργασία που τότε προόριζε για διδακτορική διατριβή: «Γνωσιολογικά προβλήματα στο Περί διαίτητος έργο της Ιπποκρατικής Συλλογής». Επισκέφθηκε επίσης το Πανεπιστήμιο του Hamburg και συνεργάστηκε με ειδικούς καθηγητές για το θέμα της εργασίας του, το οποίο τελικά δεν προχώρησε πρωτίστως μεν λόγω ιδιικής του ευδύνης, όπως ο ίδιος παραδέχεται, δευτερευόντως δε λόγω απροθυμίας των εδώ (έως το 1979) καθηγητών Φιλοσοφίας ν' αναλάβουν την εποπτεία. (Ας σημειωθεί ότι το 1991 ο καθηγητής της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο του Cambridge G. E. R. Lloyd ασχολήθηκε με παραπλήσια προβλήματα [προς εκείνα της δικής του εργασίας] στο βιβλίο του: *Methods and Problems in Greek Science*, Cambridge, C.U.P., 1991· ελλ. μτφρ.: *Αρχαία Ελληνική Επιστήμη. Μέθοδοι και Προβλήματα*, Αθήνα 1996.)

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 1983/84 σπούδασε ως μεταπτυχιακός φοιτητής τακτικής παρακολούθησης (Full-time postgraduate student) στο Πανεπιστήμιο του Leeds (Αγγλία). Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του συνεργάζονταν κάθε εβδομάδα για θέματα της διατριβής του (*Θαλής ο Μιλήσιος*) με τον Δρα H. B. Gottschalk, Reader του Πανεπιστημίου του Leeds. Παρακολούθησε επίσης μαθήματα του ιδίου (Προσωκρατική φιλοσοφία, και

Πλάτων), καθώς και μαθήματα Πολιτικής και Κοινωνικής φιλοσοφίας από τον Ο. Μ. Milligan στο Τμήμα Φιλοσοφίας.

Στις 6 Οκτωβρίου 1986 αναγορεύτηκε Διδάκτορας της Φιλοσοφίας (με βαθμό “άριστα”) από το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Το 1987 εντάχθηκε στη βαθμίδα του Λέκτορα· το 1991 (20 Μαρτίου) εκλέχθηκε Επίκουρος καθηγητής του Τομέα Φιλοσοφίας· το 1998 (18 Φεβρουαρίου) Αναπληρωτής καθηγητής και το 2008 (7 Μαΐου) Καθηγητής, θέση από την οποία αφυπηρέτησε στις 31 Αυγούστου 2008.

Το 1991 εργάστηκε ως επισκέπτης ερευνητής (**Visiting Scholar**) στο Πανεπιστήμιο του Cambridge (Wolfson College), επί ένα εξάμηνο, και τού δόθηκε η ευκαιρία να συγκεντρώσει επιστημονικό υλικό, να παρακολουθήσει τις επιστημονικές δραστηριότητες και —κατά τον ίδιο, το σημαντικότερο— να λάβει γνώση —μερική έστω— του συστήματος σπουδών του φημισμένου αυτού Πανεπιστημίου, του Cambridge, ενός συστήματος το οποίο ως βάση έχει —εκτός θέβαια από το υψηλό επίπεδο μορφώσεως των εισαγομένων φοιτητών— τα μικρά ακροατήρια και την τακτική και επί μονίμου βάσεως επικοινωνία και συνεργασία των φοιτητών με τους διδάσκοντες, και συγκεκριμένα καθενός φοιτητή /-τριας με τον επόπτη του /της. Η συνεργασία αυτή αποτελεί, μάλλον, κατά τον κ. Τέζα, τη βάση της όλης επιτυχίας του Πανεπιστημίου του Cambridge.

Το 1994 επί ένα περίπου μήνα έκανε έρευνα στα Αρχεία (**Universitätsarchiv**) των Πανεπιστημίων της Ιέννας και της Λειψίας για Νεοέλληνες στοχαστές (Γ. Σκληρός, Δ. Γληνός).

Το 2002, κατόπιν προτάσεώς του ήδη από το 2000, ιδρύθηκε στον Τομέα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου το πρώτο στην Ελλάδα δημόσιο **Εργαστήριο Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών**, του οποίου ο ίδιος εκλέχτηκε (10-2-2003) από το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Διευθυντής, θέση την οποία διατήρησε έως τη συνταξιοδότησή του. Έκτοτε εξακολουθεί να προσφέρει αμισθί τις υπηρεσίες του στο **Εργαστήριο** κατόπιν συνεννοήσεως με τον τότε Διευθυντή του Τομέα Φιλοσοφίας Καθηγητή κ. Παναγιώτη Νούτσο, την νυν Διευδύντρια του Τομέα Φιλοσοφίας Αναπλ. Καθηγήτρια κ. Γκόλφω Μαγγίνη και τον Διευθυντή του **Εργαστηρίου** Αναπλ. καθηγητή κ. Ιωάννη Πρελορέντζο.

Εκτός από τη θέση του Διευθυντή του **Εργαστηρίου** ο κ. Τέζας ούτε επεδίωξε ούτε κατέλαβε άλλη διοικητική θέση στον Τομέα ή στο Τμήμα, εκτός από τη

θέση του Αναπληρωτή Προέδρου του Τμήματος Φ.Π.Ψ. (2005-2007). Εντύπωση, ωστόσο, προκαλούσε το γεγονός ότι ο κ. Τέζας ήταν από τα τακτικότερα μέλη τόσο στις συνεδρίες του Τομέα όσο και στις συνεδρίες του Τμήματος. Συνήδιζε να κάθεται πάντα στην ίδια πλευρά (οι συνεδρίες γίνονταν στην ίδια αίθουσα) και σχεδόν στην ίδια θέση και ποτέ δεν εγκατέλειπε συνεδρία). Πάντα προσερχόταν προετοιμασμένος και σε όλα σχεδόν τα θέματα τόσο του Τομέα όσο και του Τμήματος, και κυρίως τα σημαντικότερα: είχε θέσεις και προτάσεις δικές του, τις οποίες μάλιστα υποστήριζε με επιχειρήματα, αδιαφορώντας αν γίνεται αρεστός ή ενοχλητικός. Σε στιγμές έντονων αντιπαραθέσεων συχνά προσπαθούσε να συνδέσει τις αντιτιθέμενες απόψεις, ελάχιστες φορές το κατόρθωνε, ενώ αρκετές φορές προκαλούσε την μηνιν αμφοτέρων των πλευρών. Όπως συνήδιζε να λέγει, μπορεί να τον κούραζαν οι αντιπαραθέσεις, αλλά τού άρεσε ο διάλογος. Με βάση τα κριτήρια του κοινοβουλευτισμού της καλής περιόδου, θα μπορούσε να θεωρηθεί «κοινοβουλευτικός άνδρας» ή, με βάση τη ζωή του Σωκράτη, «άνθρωπος του διαλόγου».

Από την αφυπηρέτησή του αρθρογραφεί τακτικά σε εφημερίδες του Αθηναϊκού και Περιφερειακού Τύπου και ένα μεγάλο μέρος των άρθρων του αυτών, συμπληρωμένα κατά τι, θα συμπεριληφθούν σ' ένα υπό έκδοση βιβλίο του.

II

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

A. Αυτοτελή βιβλία

1. *Θαλής ο Μιλήσιος. Από την αρχαία παράδοση ως τη σύγχρονη έρευνα.* Διδ. Διατριβή (ανέκδ.), Γιάννινα 1986, σ. 326.
2. *Ο Θαλής ο Μιλήσιος και οι αρχές των επιστημών. Η οδός προς τη φιλοσοφία* (Δωδώνη, Παράρτημα, αριθ, 44), Ιωάννινα, 1990, σ 232 (σ. 227-32: περίληψη στα Αγγλικά).
3. *Γεώργιος Σκληρός. Συμβολή στην ερμηνεία της πρώιμης σκέψης του,* Ιωάννινα 1997, σ. 263.
4. *Kant. Φιλοσοφία της ιστορίας και «πολιτική προφητεία» του Kant,* Ιωάννινα 2008, σ. 542.
5. *Παρεμβάσεις σε σύγχρονα εκπαιδευτικά, πολιτικά και γεωπολιτικά προβλήματα. Με το μάτι ενός δασκάλου της φιλοσοφίας. Πρόλογος:* Κώστα Ε. Μπέη, Αθήνα 2012, σ. ±400, (υπό έκδοση).

**Β. Άρθρα επιστημονικά
σε περιοδικά και συλλογικούς τόμους**

1. «Ίμνος του Κλεάνθη στο Δία», περ. *Χρονικά Πειραματικού Σχολείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, τεύχος 70, χρόνος 18 (1964) 99-114.
2. «Η ἀρετή και η κακία ως πολιτικές έννοιες στην κυνική παράδοση για τον Ανάχαρση», *Δωδώνη*, Μέρος Τρίτο, 15 (1986) 65-84 (σ. 84: περίληψη στα Αγγλικά).
3. «Η αρχή οὐδέν ἐξ οὐδενός στην προσωκρατική σκέψη ως τον Παρμενίδη», *Δωδώνη*, Μέρος Τρίτο, 16 (1987) 139-67 (σ. 167: περίληψη στα Αγγλικά).
4. «Αρχαία ελληνική επιστήμη-Ιατρική», *Παιδαγωγική και Ψυχολογική Εγκυκλοπαίδεια* (έκδ. «Ελληνικά Γράμματα»), Αθήνα 1989, τόμ. 3, σσ. 1819-1822.
5. Το πρόβλημα «βάση» - «εποικοδόμημα» στη σκέψη του Γ. Σκληρού (*Το κοινωνικόν μας ζήτημα*), *Δωδώνη*, Μέρος Τρίτο, 20 (1991) 47-65 (σ. 65: περίληψη στα Αγγλικά).
6. Βιβλιοκρισία: Ε.Ν. Ρούσσου, *Ηράκλειτος, Περί φύσεως. Τα σωζόμενα αποσπάσματα...*, Αθήνα, Δ.Ν. Παπαδήμας, 1987, Νέα Έκδοση, σ. 35 +211, στο: *Δωδώνη*, Μέρος Τρίτο, 16 (1987) 253-57.
7. Βιβλιοκρισία: Γρηγόρη Βλαστοῦ, *Σωκράτης: εἰρωνευτής καί ἠθικός φιλόσοφος*. Μετάφραση Παῦλος Καλλιγᾶς, Προλεγόμενα - ἐπιμέλεια μετάφρασης: Ἀλέξανδρος Νεχαμάς, Αθήνα, Βιβλιοπωλείον τῆς «Εστίας», Ι.Δ. Κολλάρου & Σίας Α.Ε., 1993, σσ. 469, στο *Δωδώνη*, Μέρος Τρίτο, 22 (1993) 321-42.
8. «Ἀρετή και ευδαιμονία κατά τον Επίκτητο», στο: *Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου «Επίκτητος: η ζωή και το έργο του»* (Πρέβεζα 17-19 Ιουνίου 1994), Πρέβεζα, εκδ. Δήμου Πρέβεζας και Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πρέβεζας, 1997, 103-26.
9. «Ο Σπύρος Κυριαζόπουλος και το ερώτημα για τη γένεση της φιλοσοφίας», *Δωδώνη*, Μέρος Τρίτο, 25 (1996) 111-31 (σ. 130-31: περίληψη στα Αγγλικά).
10. «Ο Παν(ν)ης Κορδάτος ως ιστορικός της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας», *Δωδώνη*, Μέρος Τρίτο, 25 (1996) 233-59.
11. «Ο Παν(ν)ης Κορδάτος ως ιστορικός τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας», στο: *Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου, Θεσσαλοί Φιλόσοφοι*,

- (Λάρισα – Τσαρίτσανη, Μάρτιος 1995), 1998, 209-39.
12. «Ο παιδαγωγός Χρήστος Φράγκος και η αρχαία ελληνική φιλοσοφία», *Δωδώνη*, Μέρος Τρίτο, 27 (1998), 23-53 (σ. 53: Summary).
 13. «Δυνατότητα και όρια της γνώσης κατά τον Σωκράτη», στο: *Πρακτικά του Επιστημονικού Συμποσίου «Ξανά για τον Σωκράτη»* (Ιωάννινα 22 Οκτωβρίου 2001), *Δωδώνη*, Παράρτ. αρ. 72 (: Αφιέρωμα στον Ομότιμο καθηγητή Νίκο Κ. Ψημμένο), Ιωάννινα 2004, σ. 59-94 (σ. 94: Summary).
 14. «Έπαινος (Laudatio) στον Καθηγητή κ. John P. Anton», στο: *Αναγόρευση του Καθηγητή John P. Anton* (Ιωάννη Π. Αντωνόπουλου) σε *Επίτιμο Διδάκτορα του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας* (18 Μαΐου 2005): *Επίσημοι Λόγοι – Ψηφίσματα – Εργογραφία του Τιμωμένου*. Επιμέλεια: Χρίστος Α. Τέζας (Πανηγυρικοί λόγοι αρ. 59), Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 2006, 13-20.
 15. «Ο Σωκράτης σήμερα», *Ευδικία* 9 (2009), 62-69.

Γ. Βοηθήματα για φοιτητές

1. Ο κ. Τέζας διένεμε στους φοιτητές εκτενείς βιβλιογραφίες για όλα τα αντικείμενα που διδάχτηκαν εκτός από ένα: Η φιλοσοφία ως τρόπος ζωής.
2. Χρίστος Α. Τέζας, κ.ά., *Η Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία και η ερμηνεία της μέσω της ελληνόγλωσσης βιβλιογραφίας στη νεότερη και σύγχρονη εποχή*, Ιωάννινα 2001.
3. Χρίστος Α. Τέζας (επιμέλεια), *Αριστοτέλης. Πηγές για τη ζωή και τη φιλοσοφία του*, Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 2004².
4. Παραπλήσια βοηθήματα αλλά σε ελλιπέστερη μορφή επιμελήθηκα α) για τους Προσωκρατικούς, β) για τον Σωκράτη και γ) για τον Πλάτωνα.

III

Αναφορές και κριτική του έργου του κ. Τέζα βρίσκονται σε βιβλία και περιοδικά ελληνικά και ξένα. Ο ίδιος θεωρεί ως σημαντικότερη συμβολή του τη στρόφη της έρευνας διεθνώς από τον Αναξίμανδρο στον Θαλή ως πρώτο φιλόσοφο, όπως άλλωστε υποστηρίζει και ο Αριστοτέλης, γιατί, όπως επανειλημμένα έχει τονίσει, κατ' αυτόν τον τρόπο, εκτός των άλλων, καθίστανται σαφέστεροι οι παράγοντες που οδήγησαν στη γένεση της φιλοσοφίας. Διαφορετικά η γένεση της φιλοσοφίας μένει γεγονός ανερμήνευτο και οφειλόμενο σε απροσδιόριστους παράγοντες.

IV
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
(ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΣΤΑΔΙΟ)

Ο κ. Τέζας από τότε (1973) που διορίστηκε στο Πανεπιστήμιο συνεχώς λάμβανε ενεργό μέρος σε φροντιστήρια που καθηγητές δίδασκαν, διοργάνωνε από κοινού με άλλους συναδέλφους του ή μόνος φροντιστήρια και από το 1986 ως το 2008 (εκτός των ακαδημαϊκών ετών που διατελούσε σε εκπαιδευτική άδεια) δίδασκε διαρκώς στο προπτυχιακό και στο μεταπτυχιακό επίπεδο στους φοιτητές όλων των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής ή και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου. Τα μαθήματα που δίδαξε σε προπτυχιακό επίπεδο είναι:

α) Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία· β) Φιλοσοφία της Ιστορίας στην Αρχαιότητα· γ) Προσωκρατική Φιλοσοφία· δ) Αρχαία Σοφιστική (Πολιτική Σκέψη)· ε) Σωκράτης· στ) Πολιτική Φιλοσοφία στους Πρώιμους διαλόγους του Πλάτωνα· ζ) Πολιτική Φιλοσοφία του Πλάτωνα (Πολιτεία)· η) Πολιτική Φιλοσοφία του Αριστοτέλη· θ) Εισαγωγή στη Φιλοσοφία του Πλάτωνα· ι) Εισαγωγή στη Φιλοσοφία του Αριστοτέλη· ια) Πολιτική Φιλοσοφία των Κυνικών· ιβ) Εισαγωγή στη φιλοσοφία της ιστορίας - Φιλοσοφικές θεωρήσεις της ιστορίας στους Νεότερους Χρόνους· ιγ) Νεοελληνική Φιλοσοφία· (ιδ) Η φιλοσοφία ως τρόπος ζωής. (Πρώτος στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, αν όχι και στην Ελλάδα, εισήγαγε το μάθημα Η φιλοσοφία ως τρόπος ζωής.)

Στο Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τομέα Φιλοσοφίας και άλλων Τμημάτων (που λειτουργεί επισήμως από το 1998) συμμετείχε με διδασκαλία ενεργά από το 1999 (εαρινό εξάμηνο) έως το 2008. Υπήρξε επίσης μέλος της αρμόδιας Επιτροπής για την ύλη και τη διεξαγωγή των εξετάσεων. Με πρωτοβουλία μου εισήχθησαν για το μάθημα Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία, υποχρεωτικά, κείμενα φιλοσόφων. Τα θέματα που δίδαξε είναι:

α) Το πρόβλημα του όντος και του γίνεσθαι στην προσωκρατική φιλοσοφία· β) Το «Σωκρατικό πρόβλημα»· γ) Φιλοσοφία και πολιτική κατά τον Σωκράτη και τον Πλάτωνα· δ) Η φιλοσοφία ως τρόπος ζωής· ε) Πλάτωνος Μένων· στ) Πλάτωνος Πολιτεία· ζ) Αριστοτέλους Πολιτικά· η) Αριστοτέλους: Ο αίρετώτατος βίος· θ) Προβλήματα ηθικής φιλοσοφία του Επικτήτου· ι) Η Ελληνική Φιλοσοφία τον 20^ο αιώνα.

V

ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ -
ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ -
ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΥΠΟ

1. Το 1984 παρακολούθησε το 11ο ετήσιο συνέδριο (6-8 Απριλίου 1984) της *United Kingdom Association for Legal and Social Philosophy* με θέμα *Equality and Discrimination: Essays in Freedom and Justice*. Συμμετοχή με ερωτήσεις.
2. Έλαβε μέρος στο 12^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Φιλοσοφίας του Δικαίου και της Κοινωνικής φιλοσοφίας (Αθήνα, 18-24 Αυγ. 1985). Συμμετοχή με ερωτήσεις.
3. Έλαβε μέρος στο Πανελλήνιο Συμπόσιο για την πρόσληψη και ανάπτυξη των ιδεών του Κ. Μαρξ στην Ελλάδα, Γιάννινα 4-7 Νοεμβρίου 1988. Συμμετοχή με εισήγηση.
4. *Triennial Conference* (Cambridge, 22-26 Ιουλίου 1991). Το συνέδριο διοργάνωσε, ως συνήδως, η *Joint Committee of the Greek and Roman Societies* της Μ. Βρετανίας. Συμμετοχή με ερωτήσεις.
5. *Η φιλοσοφία στα Γιάννινα - 250 χρόνια από την έλευση του Ευγενίου Βούλγαρη στην πόλη μας* (Γιάννινα, 15 Δεκ. 1992). Συμμετοχή με παρεμβάσεις και ερωτήσεις.
6. Πανελλήνιο Συνέδριο «Επίκτητος» (Πρέβεζα, 17-19 Ιουν. 1994). Συμμετοχή με ανακοίνωση.
7. Έκτο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Φιλοσοφίας «Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία» (Ερεσσός, 18-26 Αυγ. 1994). Συμμετοχή με παρεμβάσεις και ερωτήσεις.
8. Α' Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα «Θεσσαλοί φιλόσοφοι» (Λάρισα-Τσαρίτσανη, 18-19 Μαρτίου 1995). Συμμετοχή με εισήγηση.
9. *Επιστημονική συνάντηση στη μνήμη Σπύρου Κυριαζόπουλου* (Ιωάννινα, 24 Νοεμβρίου 1995). Συμμετοχή με ανακοίνωση.
10. *Επιστημονικό Συνέδριο προς τιμήν του καθηγητή Ευτύχη Μπιτσάκη* (Ιωάννινα, 24-26 Μαΐου 1996). Συμμετοχή με ανακοίνωση.
11. *Ανατέμνοντας την Εκπαιδευτική πραγματικότητα: Από τη μαιευτική στη διαλεκτική*. Επιστημονική συνάντηση, προς τιμήν του Ομότιμου

- Καθηγητή της Παιδαγωγικής κ. Χρήστου Φράγκου (Ιωάννινα, 19 Μαρτίου 1998). Συμμετοχή με εισήγηση.
12. *Επιστημονικό Συμπόσιο “Ξανά για τον Σωκράτη”* (Ιωάννινα, 28 Δεκεμβρίου 2001). Συμμετοχή με εισήγηση.
 13. *Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο: «Immanuel Kant: 200 χρόνια από το θάνατό του»* (Ιωάννινα, 18-19 Οκτωβρίου 2004). Συμμετοχή με εισήγηση.
 14. *Επιστημονική Ημερίδα: Γ. Σκληρός: Εκατό χρόνια από το Κοινωνικόν μας ζήτημα. Συμμετοχή με εισήγηση.*
 15. *Τελετή αναγορεύσεως σε Επίτιμο Διδάκτορα του Καθηγητή κ. John Anton* (Ιωάννινα, 18 Μαΐου 2005). Παρουσίαση του έργου του τιμωμένου.
 16. *Εκδήλωση για τον Σωκράτη στην πόλη των Ιωαννίνων με κύριο ομιλητή τον Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Κώστα Μπέη* (Ιωάννινα, 14 Δεκεμβρίου 2006). Συμμετοχή με εισήγηση.
 17. *Διάλεξη με θέμα «Ενεργοί και παθητικοί πολίτες της δημοκρατίας». Ελεύθερο Ανοιχτό Παν /μιο, Ιωάννινα, 18 Δεκ. 1991.*
 18. *Κατόπιν προτάσεώς του ο Τομέας Φιλοσοφίας και εν συνεχεία το Τμήμα Φ.Π.Ψ. ομόφωνα αποφάσισαν να εισηγηθούν στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου την απονομή του τίτλου του Επίτιμου Διδάκτορα στον Ελληνοαμερικανό καθηγητή διεθνούς φήμης κ. John P. Anton. Ο κ. Anton δεόντως τιμά το Πανεπιστήμιό μας. Εκδήλωση αυτής της τιμής και της υπολήψεως που τρέφει προς αυτό αποτελεί και η δωρεά στο *Εργαστήριο Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών* ενός μεγάλου μέρους της προσωπικής του βιβλιοθήκης (παρά την καταγωγή του από την Αρκαδία και την ύπαρξη Πανεπιστημίων στην Πελοπόννησο) καθώς και η κατόπιν προτροπής του δωρεά στο *Εργαστήριο* και στο Πανεπιστήμιο εκ μέρους του Ελληνοαμερικανού καθηγητή κ. Πλάτωνα Ρήγου ενός επίσης μεγάλου μέρους της προσωπικής του βιβλιοθήκης. Και οι δύο δωρεές περιλαμβάνουν και βιβλία που δεν υπάρχουν σε καμία βιβλιοθήκη της Ελλάδος.*
 19. *Κατόπιν προτάσεώς του ο Τομέας Φιλοσοφίας καταρχήν και το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας εν συνεχεία ενέκριναν ομόφωνα την αναγόρευση του Ομοτίμου Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Κώστα Ε. Μπέη σε Επίτιμο Διδάκτορα, αναγόρευση η οποία έγινε στις 12-5-2010.*

20. Κατόπιν προτάσεώς του (που εγκρίθηκε από τον Τομέα Φιλοσοφίας) έκανε εισήγηση εκ μέρους του Τομέα Φιλοσοφίας, στο Α' Αναπτυξιακό Συνέδριο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων (11 Μαρτίου 2006) για συνδιοργάνωση, στην πόλη των Ιωαννίνων, κατ' έτος από τον Οκτώβριο έως τον Μάιο, ανά 15ήμερο, από κοινού με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση σειράς διαλέξεων φιλοσοφικού περιεχομένου, αλλά απλουστευμένων και αμισθί για τους εκάστοτε ομιλητές. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση δια του Νομάρχη αποδέχθηκε την πρόταση, αλλά η όλη προσπάθεια ναυάγησε με ευθύνη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων.
21. Πρόταση που εγκρίθηκε ομόφωνα από τον Τομέα Φιλοσοφίας για συνδιοργάνωση από τον Τομέα Φιλοσοφίας εκδήλωσης για τον Σωκράτη (παραπλήσιας —αλλά και εμπλουτισμένης— με την εκδήλωση που έλαβε χώρα στην πόλη των Ιωαννίνων στις 14-12-06), ώστε να έχει τη μορφή Ημερίδας στην πόλη των Σερρών από κοινού με το ΤΕΙ Σερρών και άλλους δημόσιους φορείς της περιοχής. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 31 Μαΐου 2008, και με Εισήγηση δική του. (Ίσως επαναληφθεί και σε άλλες πόλεις της Μακεδονίας.)
22. Θα πρέπει τέλος να μνημονευθεί η πρωτοβουλία του για πρόσκληση από τον Τομέα Φιλοσοφίας του Ιάπωνα καθηγητή Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας κ. Tatsuro Yamamoto, ο οποίος επισκέφθηκε το Πανεπιστήμιό μας και την πόλη μας. Ο καθηγητής κ. Yamamoto την πρώτη φορά (1999) έδωσε διάλεξη με θέμα τη «Μελέτη της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας στην Ιαπωνία σήμερα», τη δεύτερη φορά (2003) έδωσε διάλεξη για «Το ἦθος των ἀρμονιῶν – Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία και μουσική» και την τρίτη φορά επισκέφθηκε (2004) το Πανεπιστήμιό μας, γιατί, ορμώμενος από την αρχαία ελληνική μουσική και την περί μουσικής αντίληψη του Αριστοτέλη και του Αριστόξενου του Ταραντίνου, έβρισκε ενδιαφέροντα στοιχεία στην δημώδη μουσική της Ηπείρου.
23. Τα άρθρα του (από το 2009) αφορούν ζητήματα εκπαιδευτικά, πολιτικά και γεωπολιτικά. Λόγω της κριτικής και απήχησης που είχαν, ενδιαφέρθηκε για την έκδοσή τους σε βιβλίο *ύπεικων* και σε επιθυμία πολλών αναγνωστών. Σκοπός της συγγραφής των άλλωστε ήταν να κάμει κοινωνό κάποιων προβληματισμών ένα κατά το δυνατόν ευρύτερο κοινό.

VI

ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Μέλος της *Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Σερρών και Μελενίκου* (έδρα: Αθήνα).
2. Μέλος της *Διεθνούς Εταιρείας για την Ελληνική Φιλοσοφία* (έδρα: Αθήνα).
3. Μέλος της *Ελληνικής Φιλοσοφικής Εταιρείας* (έδρα: Αθήνα).
4. Μέλος της *Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων* (έδρα: Αθήνα).
5. Μέλος της *Εταιρείας Αριστοτελικών Μελετών «το Λύκειον»* (έδρα: Αθήνα).
6. Το 1977 έλαβε υποτροφία του DAAD (Γερμανία) για έρευνα και εργάστηκα στα Πανεπιστήμια του Kiel και του Hamburg.
7. Βραβείο από την *Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών* (1999).
8. Βραβείο από τον *Δήμο Νιγρίτας* (2001).
9. Από το 1979 έως το 1984 χρημάτισε μέλος της *Συντακτικής Επιτροπής* του περιοδικού *Φιλολογικά* (τεύχη 1-7).
10. Μέλος (εκ μέρους του Τομέα Φιλοσοφίας) της *Συντακτικής Επιτροπής* του *Τρίτου Μέρους* της *Δωδώνης* (από το φθινόπωρο του 1991 ως το καλοκαίρι του 1998).
11. Μέλος της τριμελούς *Οργανωτικής Επιτροπής* του *Πανελληνίου Συνεδρίου «Επίκτητος»* (1994).
12. Μέλος της *Επιτροπής* για την έκδοση των *Πρακτικών του Συνεδρίου «Επίκτητος»* (1997).
13. Μέλος της *Οργανωτικής Επιτροπής* του *Συνεδρίου προς τιμήν του καθηγητή Ευτ. Μπιτσάκη* (1996).
14. Με απόφαση (1988) του Τομέα Φιλοσοφίας ανέλαβε και εισηγήθηκε σχέδιο αναδιοργάνωσης του τμήματος «*Αρχαία ελληνική φιλοσοφία*» της βιβλιοθήκης του Τομέα Φιλοσοφίας. Η αναδιοργάνωση εκείνη συμπεριλήφθηκε και στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τομέα και ισχύει ως σήμερα, γιατί κρίθηκε λειτουργική.
15. Μέλος τριμελούς *Εισηγητικής Επιτροπής* για υποψηφιότητα σε θέση *Επίκουρου καθηγητή* (1994-1996).
16. Μέλος δύο τριμελών *Συμβουλευτικών Επιτροπών* για εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.
17. Μέλος τριμελούς *Συμβουλευτικής Επιτροπής* για διδακτορική εργασία.
18. Μέλος δύο επταμελών *εξεταστικών Επιτροπών* για διδακτορικές διατριβές.

19. Επιβλέπων σε δύο διδακτορικές διατριβές, εκ των οποίων η μία προχωρεί, ενώ η άλλη, εκείνη του εκ Thailand υποψηφίου, φαίνεται να έχει προβλήματα.
20. Επιβλέπων σε πέντε ολοκληρωθείσες Μεταπτυχιακές Διπλωματικές εργασίες, μεγάλης έκτασης, από τις οποίες η μία τελεί υπό δημοσίευση, ενώ όλες έγιναν με κριτήρια διδακτορικής διατριβής.
21. Μέλος Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής για Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.
22. Μέλος Εκλεκτορικού Σώματος για εξέλιξη σε θέση Αναπληρωτή καθηγητή (Κομοτηνή 2004).
23. Μέλος Εκλεκτορικού Σώματος για μονιμοποίηση Επίκουρου καθηγητή (Πάτρα 2004).
24. Μέλος Εκλεκτορικού Σώματος για εκλογή σε βαθμίδα Λέκτορα (Πάτρα 2008).
25. Διευθυντής από 12-2-2003 έως 31-8-2008 του *Εργαστηρίου Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών, Εργαστηρίου* (βλ. και πιο πάνω).
Με ιδιαίτερη ικανοποίηση αναφέρεται στην ίδρυση και έως τώρα ανάπτυξη του *Εργαστηρίου Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών*, γιατί θεωρεί ότι, εφόσον ενισχυθεί αναλόγως, μπορεί η σκέψη του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη —αλλά και άλλων φιλοσόφων αρχαίων, νεοτέρων και συγχρόνων— να χρησιμοποιηθεί στην κριτική κατά της καταστάσεως που επικράτησε στον πλανήτη από τις τελευταίες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα.
26. Μέλος της *Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών*.

VII

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ο κ. Τέζας πάντα προγραμματίζει, αλλά συχνά επαναλαμβάνει: *ὁ μὲν βίος βραχύς, ἡ δὲ τέχνη μακρά.*

1. Kant (νέα έκδοση, επηξησμένη [και συμπληρωμένη στο ως τώρα γραμμένο μέρος])· 2. «Σκληρός» (έκδοση)· 3. Η σημερινή παγκόσμια κατάσταση κατά την κρίση τριών στοχαστών της αρχαιότητας: Θουκυδίδη, Πλάτωνα και Αριστοτέλη· 4. Η πολιτική φιλοσοφία του Πλάτωνα· 5. Γένεση της αρχαίας Ελληνικής φιλοσοφίας· 6. Ενεργοί και παθητικοί πολίτες της δημοκρατίας· 7. Η φιλοσοφία και οι επιστήμες κατά Πλάτωνα και Αριστοτέλη· 8. Γνωσιοθεωρητικά και επιστημολογικά προβλήματα στο *Περὶ διαίτης* ἔργο του *Corpus Hippocraticum* (είναι η εργασία που προόριζε για διδακτορική διατριβή).

